

AKVAKULTURPRODUKTION I DEN EUROPÆISKE UNION

Akvakulturproduktionen i Den Europæiske Union er fortsat med at være relativt stabil, men produktion af opdrættede fisk og skaldyr på verdensplan er steget. I løbet af de sidste 20 år har Kommissionen forsøgt at øge EU's produktionspotentiale gennem forskellige strategier og retningslinjer, og i 2016 blev der oprettet et rådgivende råd for akvakultur (AAC). Dette organ består af repræsentanter for sektoren og relevante interesseorganisationer og rådgiver EU-institutionerne og medlemsstaterne.

BAGGRUND

Mens akvakulturproduktionen på verdensplan firedobledes fra 1990 til 2017, var den samlede produktion af opdrættede fisk og skaldyr i alle EU's medlemsstater i lang tid stabil og lå på omkring 1,2 mio. ton. I de seneste år er EU's produktion imidlertid steget med ca. 24 %, og værdien af den europæiske akvakulturproduktion nåede i 2017 op på 5,6 mia. EUR. 76 % kommer fra fiskeprodukter og 24 % fra krebsdyr og bløddyr. EU's akvakulturproducenter har primært fokuseret på fire arter, muslinger (35 % af den samlede mængde), laks (15 %), ørred (14 %) og østers (7 %), og andre vigtige opdrættede arter i EU er blankesten, karper, havaborre og sandmuslinger.

De vigtigste akvakulturproducentlande i EU var i 2017 Spanien (21 %), Frankrig (15 %), Det Forenede Kongerige (14 %), Italien (14 %) og Grækenland (10 %), som tilsammen tegnede sig for ca. 74 % af den samlede akvakulturproduktion. I produktionsværdi var Det Forenede Kongerige imidlertid førende (21 %), efterfulgt af Frankrig (16 %), Spanien (13 %), Grækenland (12 %) og Italien (11 %). Toskallede bløddyr (blåmuslinger, østers og sandmuslinger) er dominerende i Spanien, Frankrig og Italien. Det Forenede Kongerige producerede hovedsageligt laks, mens Grækenland hovedsageligt producerede havaborre og blankesten.

EN STRATEGI FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING AF EUROPÆISK AKVAKULTUR

Som et første forsøg på at sætte ind over for stagnationen i akvakulturproduktionen udsendte Kommissionen i 2002 en meddelelse ([COM\(2002\)0511](#)) med titlen »En strategi for bæredygtig udvikling af europæisk akvakultur«. Målene med strategien var:

- at skabe sikker beskæftigelse på langt sigt, specielt i fiskeriafhængige områder, og at øge beskæftigelsen i akvakultursektoren med mellem 8 000 og 10 000 fuldtidsjob i perioden 2003-2008

- at sikre forbrugerne et udvalg af produkter, der er sunde, sikre og af god kvalitet, samt at fremme høje standarder for dyresundhed og -velfærd
- at sikre en miljømæssigt sund industri.

Strategien levede dog ikke op til målsætningen, særligt ikke med hensyn til at øge produktionen og beskæftigelsen: Hverken målet om en vækstrate på 4 % eller målet om skabelse af 8 000-10 000 nye job blev nået.

Det største problem for akvakultursektoren var den manglende vækst i produktionen, hvilket stod i kontrast til den store vækst i resten af verden. Sektoren har dog haft en god udvikling inden for områder såsom at sikre tilgængeligheden af kvalitetsprodukter for forbrugerne samt miljømæssig bæredygtighed.

Ud over de sædvanlige forhindringer og begrænsninger har den europæiske akvakultursektor siden 2002 oplevet øget konkurrence fra produktionen i tredjelande og har skullet håndtere styringskriser og senest virkningerne af den økonomiske krise efter 2007.

EN BÆREDYGTIG FREMTID FOR AKVAKULTURSEKTOREN - NY FREMDRIFT TIL STRATEGIEN FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING AF EUROPÆISK AKVAKULTUR

Syv år senere, den 8. april 2009, udsendte Kommissionen sin anden meddelelse ([COM\(2009\)0162](#)) om akvakultur, hvor den satte sig for at finde frem til og sætte ind over for årsagerne til stagnationen i EU's akvakulturproduktion. Denne nye meddelelse havde titlen »En bæredygtig fremtid for akvakultursektoren: Ny fremdrift til strategien for bæredygtig udvikling af europæisk akvakultur«. Den skulle sikre, at EU forbliver en central aktør i denne strategiske sektor, og at produktionen og beskæftigelsen øges ved gennemførelsen af følgende foranstaltninger:

A. Styrkelse af europæisk akvakulturs konkurrenceevne gennem:

- forskning og teknologisk udvikling
- fremme af fysisk planlægning for akvakultur for at håndtere problemet med konkurrencen om plads
- fremme af akvakulturbranchens evne til at tilfredsstille efterspørgslen på markedet
- fremme af udviklingen af akvakulturens internationale aspekter.

B. Fastsættelse af betingelser for bæredygtig udvikling af akvakultursektoren gennem:

- sikring af forenelighed mellem akvakultur og miljøet
- skabelse af en højtydende akvakulturindustri
- sikring af beskyttelse af forbrugersundheden og anerkendelse af de sundhedsmæssige fordele, der er ved akvatiske fødevarer.

C. Forbedring af sektorens image og forvaltning gennem:

- bedre gennemførelse af EU-lovgivningen

- reduktion af de administrative byrder
- passende inddragelse af de berørte parter og fyldestgørende oplysninger til offentligheden
- tilstrækkelig overvågning af akvakultursektoren.

STRATEGISKE RETNINGSLINJER FOR EN BÆREDYGTIG UDVIKLING AF AKVAKULTURSEKTOREN I EU

Sigtet med de strategiske retningslinjer ([COM\(2013\)0229](#)), som Kommissionen udsendte den 29. april 2013, var at hjælpe medlemsstaterne med at definere egne nationale mål, idet der blev taget højde for deres forskellige udgangspositioner, nationale forhold og institutionelle ordninger. Retningslinjerne var rettet mod fire prioriterede indsatsområder:

- forenkling af de administrative procedurer og nedbringelse af ventetiden på at få en licens for akvakulturbrug
- koordineret fysisk planlægning for at løse problemet med pladsmangel
- fremme af EU's akvakulturs konkurrenceevne
- fremme af ensartede spilleregler.

FLERÅRIGE NATIONALE STRATEGIPLANER

Ifølge artikel 34 i den nye grundforordning om den fælles fiskeripolitik (forordning (EU) nr. 1380/2013^[1]) skulle medlemsstaterne indsende [flerårige nationale strategiplaner](#) for udviklingen af akvakultur på deres område i perioden 2014-2020. Kommissionen tilskyndede til udveksling af oplysninger og bedste praksis mellem medlemsstaterne gennem forskellige workshops og møder. Til opfølgning forestod den koordineringen af de nationale foranstaltninger, der var planlagt i de flerårige nationale strategiplaner. Medlemsstaterne foretog en midtvejsevaluering af gennemførelsen af deres flerårige nationale strategiplaner for akvakultur ved udgangen af 2017. De endelige vurderingsrapporter fra de nationale regeringer forventes i begyndelsen af 2021.

EUROPA-PARLAMENTETS ROLLE

Parlamentet har vedtaget talrige beslutninger med sigte på at styrke EU's akvakultursektor:

- beslutning af 16. januar 2003 om akvakultur i Den Europæiske Union: i dag og i morgen^[2]
- lovgivningsmæssig beslutning af 27. april 2006 om forslag til Rådets direktiv om dyresundhedsbestemmelser for akvakulturdyr og produkter deraf og om forebyggelse og bekæmpelse af visse sygdomme hos vanddyr^[3]

---

[1] [OJ L 354, 28.12.2013, s. 22.](#)

[2] [OJ C 38 E, 12.2.2004, s. 318.](#)

[3] [OJ C 296 E, 6.12.2006, s. 106.](#)

- lovgivningsmæssig beslutning af 14. november 2006 om forslag til Rådets forordning om brug af fremmede og lokalt fraværende arter i akvakultur^[4]
- lovgivningsmæssig beslutning af 14. november 2006 om forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 104/2000 om den fælles markedsordning for fiskerivarer og akvakulturprodukter^[5]
- beslutning af 4. december 2008 om udarbejdelse af en europæisk plan for forvaltning af skarver med henblik på at minimere skarvernes stigende indvirkning på fiskebestande, fiskeri og akvakultur^[6]
- beslutning af 17. juni 2010 om ny fremdrift til strategien for bæredygtig udvikling af europæisk akvakultur^[7],
- beslutning af 8. juli 2010 om EU's importordning for fiskerivarer og akvakulturprodukter i lyset af reformen af den fælles fiskeripolitik^[8]
- lovgivningsmæssig beslutning af 23. november 2010 om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 708/2007 om brug af fremmede og lokalt fraværende arter i akvakultur^[9]
- lovgivningsmæssig beslutning af 12. september 2012 om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om den fælles markedsordning i sektoren for fiskevarer og akvakulturprodukter^[10]
- lovgivningsmæssig beslutning af 10. december 2013 om Rådets førstebehandlingsholdning med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter, om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1184/2006 og (EF) nr. 1224/2009 samt ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 104/2000^[11]
- beslutning af 8. september 2015 om udnyttelse af potentialet i forskning og innovation i den blå økonomi til at skabe vækst og beskæftigelse^[12]
- beslutning af 12. maj 2016 om sporbarhed for fiske- og akvakulturprodukter i restaurant- og detailhandelssektoren^[13]
- beslutning af 12. juni 2018 om en bæredygtig og konkurrencedygtig europæisk akvakultursektor: status og fremtidige udfordringer^[14].

Marcus Ernst Gerhard Breuer / María Dolores CASTRO CADENAS
05/2020

[4][OJ C 314 E, 21.12.2006, s. 73.](#)

[5][OJ C 314 E, 21.12.2006, s. 76.](#)

[6][OJ C 21 E, 28.1.2010, s. 11.](#)

[7][OJ C 236 E, 12.8.2011, s. 132.](#)

[8][OJ C 351 E, 2.12.2011, s. 119.](#)

[9][OJ C 99 E, 3.4.2012, s. 177.](#)

[10][OJ C 353 E, 3.12.2013, s. 212.](#)

[11][OJ C 468, 15.12.2016, s. 237.](#)

[12][OJ C 316, 22.9.2017, s. 64.](#)

[13][OJ C 76, 28.2.2018, s. 40.](#)

[14][OJ C 28, 27.1.2020, s. 26.](#)

